VIIKONVAIHDE

VIIKON ÄLÄHDYS

Ei syytä paniikkiin, meillä kaikilla on tasan loppuelämämme aikaa tehdä, mitä haluaa.

PÄHKINÄ

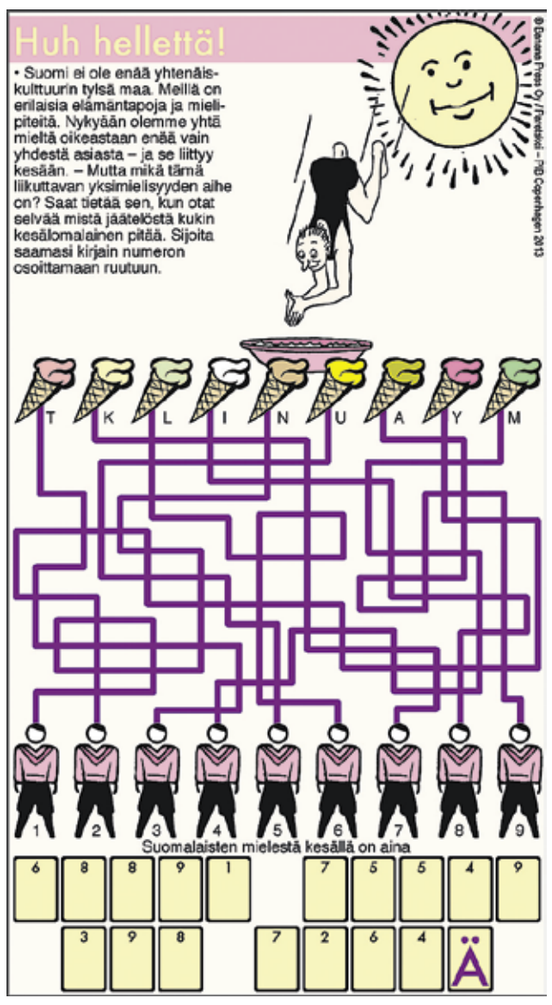

SUDOKU

Taso: Keskivaikea

			5			2		
							8	4
					7		3	1
	5			6	9			
	3	8						
	6					3	9	
					2	9		
	4			9	1	6		3
		7		8				2

Sudoku-tehtävän 386 ratkaisu.

7	5	6	1	8	4	3	2	9
2	9	8	6	3	7	5	4	1
3	1	4	5	9	2	6	7	8
5	7	9	3	1	6	2	8	4
8	3	2	7	4	5	9	1	6
6	4	1	8	2	9	7	3	5
4	8	5	9	7	3	1	6	2
1	6	7	2	5	8	4	9	3
9	2	3	4	6	1	8	5	7

Tehtävä numero 387.

Täytä ristikko siten, että jokaisella pysty- ja vaakarivillä (ja paksuilla viivoilla rajatuissa 3 x 3 laatikoissa) on jokainen luku yhdestä yhdeksään. Kerran ja vain kerran! Apua Sudokun ratkaisuun osoitteessa: www.sudoku.org.uk

EDELLISEN RISTIKON RATKAISU

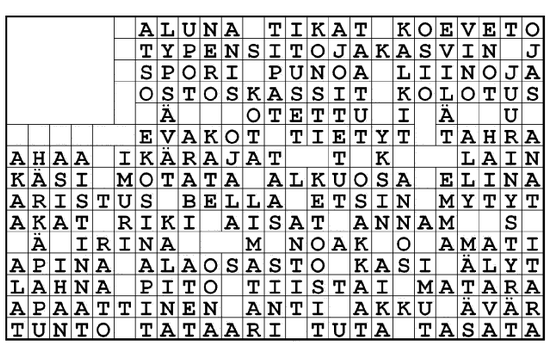

Perinnekasvimaalla kasvaa vain paikallisia kasveja

Yläneen kotiseutumuseon perinnekasvimaalle on kerätty 99 yläneläistä kasvilajia. Erikoisuuksien sijasta maahan on pantu helppohoitoisia tavallisuuksia.

PASI LEINO

Yläneen kotiseutumuseon perinnekasvimaalta löytyy 99 kasvilajia. Kukkivia kasveja riittää koko kesäksi, etualalla idänunikko.

PÖYTYÄ (MT)
Varsinaissuomalaisen Yläneen kotiseutumuseon puutarhassa on harvinainen perinnekasvimaa. Kasvimaalle on istutettu 99 kasvilajia, jotka ovat kaikki Yläneen kylän rajojen sisäpuolelta.

”Jotta kasvi voi päästä kasvimaalle, sen täytyy olla kasvanut Yläneellä vähintään viisikymmentä vuotta”, puutarhan parissa pakertava **Hanna-Leena Kaihola** kertoo.

”Kasveja on haettu erilaisista paikoista. Osa on tullut hylätyiltä pihoilta, osa taas hoidetuista puutarhoista. Olemme saaneet tänne yli 80 prosenttia niistä lajeista, joita tänne voidaan saada. Pääsääntöisesti kasvimaa on valmis, mutta on siellä vielä hieman tilaa täydentää.”

Korvan kasvitarhan nimeä kantavan kasvimaan lähtökohtana ovat olleet yläneläisen 1900-luvun alkupuolella eläneen kasviharrastaja Anton Korvan elämäntyö sekä kotiseutumuseon alueelle siirrettyjen rakennusten oma kasviympäristö.

Puutarhan rakentaminen on ollut osa Perinnekasvit museopuutarhassa -hanketta, jossa paikalliset harrastajat ovat saaneet asiantuntija-apua Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT:lta ja Turun yliopiston museologian oppiaineelta.

Puutarha rakentaminen alkoi vuonna 2010, ja kaksi vuotta myöhemmin se tuli valmiiksi.

”Ilman talkoohenkeä, rahalahjoituksia ja MTT:n asiantuntija-apua perinnepuutarha ei olisi syntynyt”, Kaihola kiittelee.

Helppohoitoisia tavallisuuksia

Perinnekasvimaalle on valittu helppohoitoisia kasveja.

”Olemme erikoisuuksien sijasta etsineet tavallisuuksia. Haluamme viestiä, että vanhat omat pohjoismaiset kasvimme kestävät ja selviävät vähällä hoidolla”, puutarhan rakentamiseen osallistunut **Anja Koskela** perustelee.

”Kyllähän se kasvista jotakin kertoo, jos se on viisikymmentä vuotta selvinnyt hengissä Suomen ilmastossa. Nykyään Suomeen tuodaan paljon ulkomaisia kasveja, jotka eivät menesty täällä kunnolla.”

Kasvit on jaoteltu siisteihin penkkeihin. Löytyy niin yrttimaata, raparperi- ja perennapenkkiä kuin yläneläistä humalaa ja Huvitus-omenapuutakin. Pääsääntöisesti kaikki kasvit ovat perennoja, mutta on joukossa muutama kaksivuotinenkin, joka siementää itse.

”Kasveja ei periaatteessa kastella tai muutenkaan hoideta. Kaksi tai kolme kertaa vuodessa on isommat talkoot, muuten museon kesäopas katselee kasvien perään”, Koskela kertoo.

”Vain sinä kesänä, kun kasvi istutetaan, sitä hoivataan. Haluamme varmistaa, että se varmasti juurtuu kunnolla.”

”Kukaan ei ole yksin mitään”

Yläneen kotiseutuyhdistys valittiin tämän vuoden kotiseutuyhdistykseksi täysin vapaaehtoisvoimin toimivien yhdistysten sarjassa.

”Tavattoman keskeinen asia on, että tänne voi tulla kaikkina muina päivinä paitsi maanantaina. Harvoin myöskään kotiseutumuseolla on niin laaja tapahtumagalleria kuin meillä”, Kaihola pohtii valinnan syitä.

Palkinto saa yhdistyksen nöyräksi.

”Vaikka olemme mielissämme palkinnosta, se tuo vastuuta meille. Haluamme jatkaa samaan malliin kuin tähänkin asti”, yhdistyksen puheenjohtaja **Arimo Helmisaari** pohdiskelee.

”Palkinto on yhteistyön hedelmä. Kyllä maailma on sellainen, että ei kukaan ole yksin mitään.”

Perinnepuutarhallakin lienee osuutta palkitsemiseen. Vaikka samantyyppisiä hankkeita voi olla muuallakin, juuri Yläneellä erityistä on MTT:n tarjoama asiantuntija-apu.

”Teemme hieman epätyypillisempää kotiseututyötä”, Helmisaari tiivistää.

ANNIINA KESO

Korvan kasvimaa on jaettu siisteihin penkkeihin. Anja Koskela (vas.), Hanna-Leena Kaihola, Arimo Helmisaari ja Pertti Peltola ovat tehneet ahkerasti töitä perinnekasvimaan eteen.

RISTIKKO

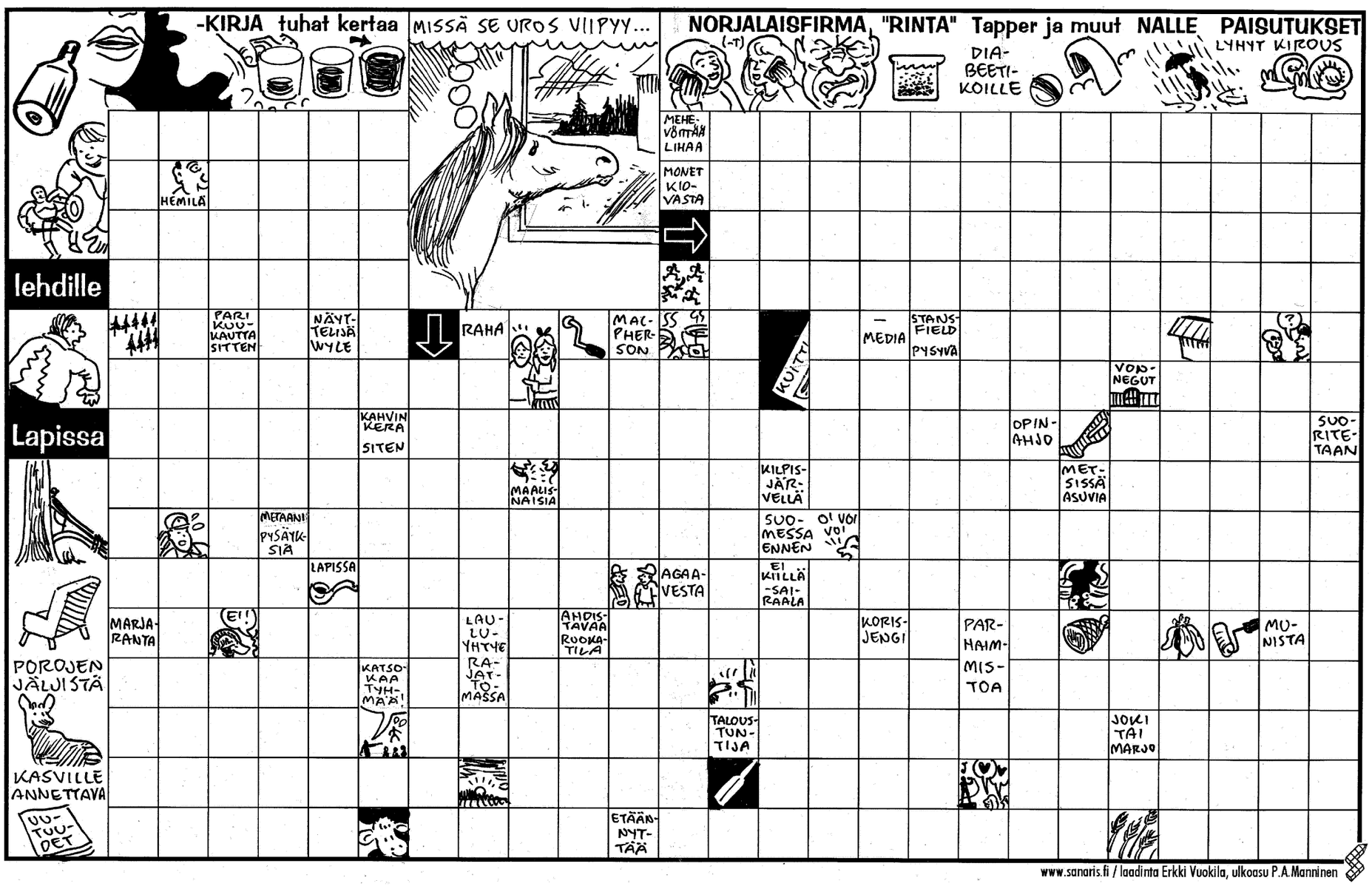

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen